

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การเปิดรับและการรับรู้ข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในของข้าราชการกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา: โครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัว กรุงเทพมหานคร” มีวิธีการศึกษา ดังนี้

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การเปิดรับและการรับรู้ข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในของข้าราชการกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา: โครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัว กรุงเทพมหานคร” ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดผลเพียงครั้งเดียว (One-shot Case Study) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร เพศชายและเพศหญิง โดยจำนวนประชากรที่เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 20 สำนัก ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 39,153 คน¹ โดยใช้ฐานตัวเลขอัตราข้าราชการกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 39,153 คน และแบ่งฝ่ายการปกครองออกเป็น 20 สำนัก มีรายละเอียด ดังนี้

1. สำนักงานเลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร
2. สำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
3. สำนักงาน ก.ก. (คณะกรรมการข้าราชการ กongs เปียนประวัติข้าราชการ)
4. สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

¹ กongs เปียนประวัติข้าราชการ, สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร. “อัตรากำลังข้าราชการกรุงเทพมหานคร.” กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการ กongs เปียนประวัติข้าราชการ, 2550, น. 1. (อัดสำเนา)

5. สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
6. สำนักการแพทย์
7. สำนักอนามัย
8. สำนักการศึกษา
9. สำนักการโยธา
10. สำนักการระบายน้ำ
11. สำนักสิ่งแวดล้อม
12. สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว
13. สำนักการคลัง
14. สำนักเทคนิค
15. สำนักงานเขต
16. สำนักพัฒนาสังคม
17. สำนักจราจรและขนส่ง
18. สำนักผังเมือง
19. สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
20. สำนักงานประมาณกรุงเทพมหานคร

ที่มา: ข้อมูลจากกองทะเบียนประวัติข้าราชการ, สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2550

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ - Taro Yamane² ซึ่งพิจารณาจากจำนวนข้าราชการกรุงเทพมหานคร โดยใช้ฐานตัวเลขในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 39,153 คน กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% หรือที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การคำนวณใช้สูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

²สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ 12

(กรุงเทพมหานคร: หจก. สามลดา, 2546), น. 140 -142.

$$\begin{aligned}
 \text{เมื่อ } e &= \text{ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง} \\
 N &= \text{ขนาดของประชากร 39,153 คน} \\
 n &= \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} \\
 n &= \frac{39,153}{1 + 39,153 (0.05)^2} \\
 &= \frac{39,153}{98.8825} \\
 &= 395.9548
 \end{aligned}$$

เพื่อให้การเก็บข้อมูลครั้งนี้มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะได้จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยทั้งหมด 400 คน

จากนั้นผู้ศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบผสมผสาน (Mix Method Sampling) ระหว่างการสุ่มตัวอย่างแบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) และการสุ่มตัวอย่างแบบที่ไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลากจำนวน 6 สำนัก จาก 20 สำนัก ผลการจับสลาก ปรากฏว่า สำนักที่จะทำการเก็บตัวอย่าง ได้แก่ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล สำนักอนามัย สำนักงานเขต สำนักจราจรและขนส่ง และสำนักพัฒนาสังคม

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบคำนวณสัดส่วน (Proportion Sampling) ของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในแต่ละสำนัก โดยจะใช้วิธีการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ เพื่อเป็นสูตรในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้เลือกเป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสำนักตามสูตร ดังนี้

$$\begin{aligned}
 &\frac{\text{จำนวนตัวอย่าง}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \times \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม} \\
 &\text{หรือเขียนแทนค่าได้ดังนี้} \\
 &\frac{400}{\text{จำนวนประชากรของสำนัก}} \times \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละสำนัก}
 \end{aligned}$$

ตารางที่ 3.1

แสดงสัดส่วนของประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสำนักต่าง ๆ
ของกรุงเทพมหานครที่ศึกษา

สำนักที่	ชื่อสำนัก	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1.	สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร	679	10
2.	สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล	283	4
3.	สำนักอนามัย	2,508	37
4.	สำนักงานเขต	23,408	341
5.	สำนักจราจรและขนส่ง	194	3
6.	สำนักพัฒนาสังคม	334	5
รวม		27,406	400

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ด้วยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจาก 6 สำนัก ของกรุงเทพมหานคร จนครบตามจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

จากสมมติฐานของการศึกษาผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ข้าราชการกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระดับราชการ และรายได้

ตัวแปรตาม คือ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร

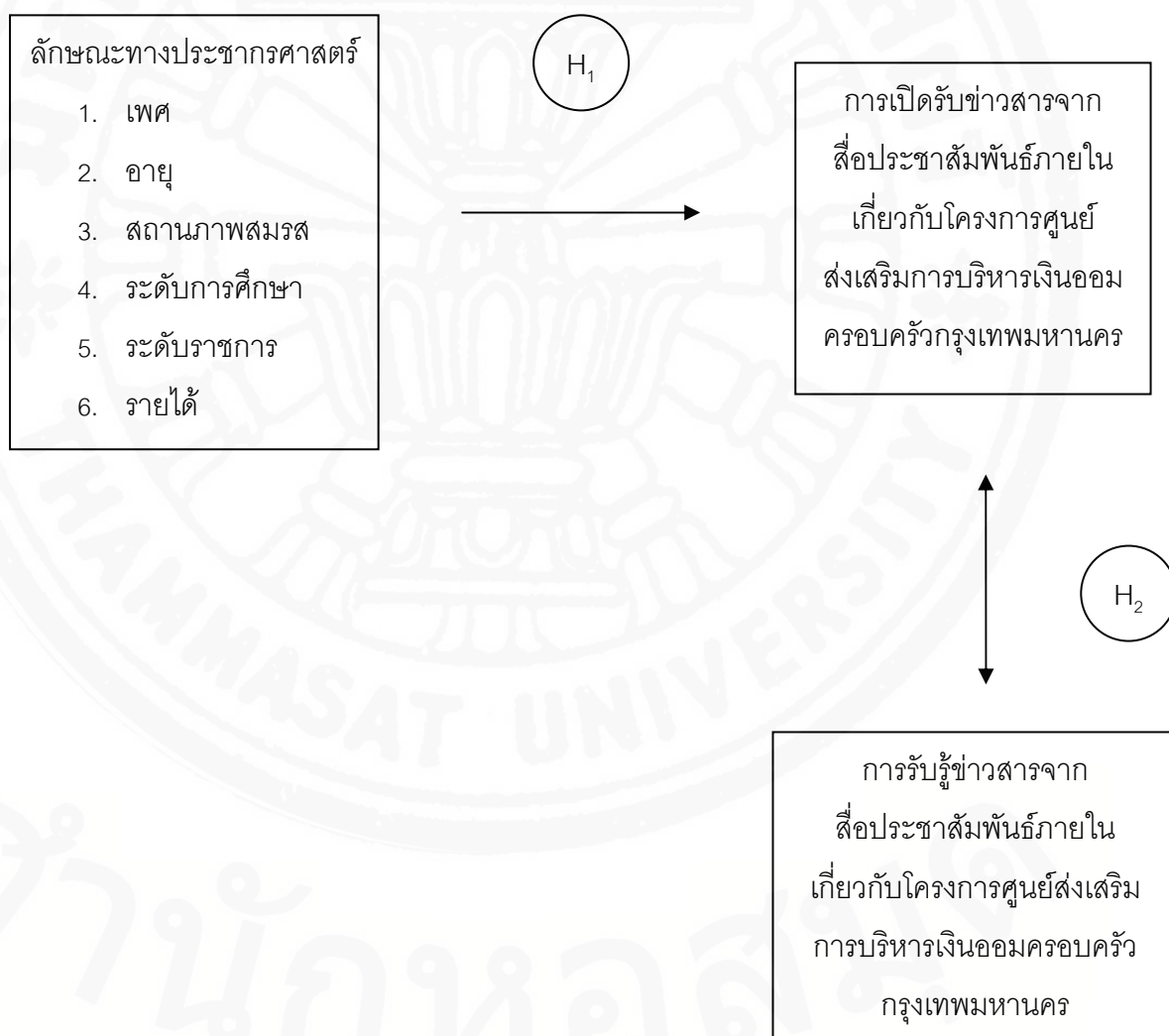
สมมติฐานที่ 2 การเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรอิสระ คือ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรตาม คือ การรับรู้ข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 3.1

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

หมายเหตุ H_1 แทนสมมติฐานที่ 1

H_2 แทนสมมติฐานที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้างนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถามชนิดปลายปิด (Closed – ended Questionnaire) และคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยแบ่งเนื้อหาของคำถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลด้านคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระดับราชการ และรายได้ จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร จำนวน 22 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 ข้อ

การวัดค่าตัวแปรและเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบ

ส่วนที่ 1 การวัดค่าของตัวแปรข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์

1. เพศของกลุ่มตัวอย่าง

- เพศชาย
- เพศหญิง

2. อายุของกลุ่มตัวอย่าง

- ไม่เกิน 25 ปี
- 26-35 ปี
- 36-45 ปี
- 46-55 ปี
- 56 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

- โสด
- สมรส
- หย่าร้าง
- แยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

5. ระดับราชการ

- ระดับ 1-3
- ระดับ 4-6
- ระดับ 7-11

6. รายได้ของกลุ่มตัวอย่าง

- ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน
- 10,001-15,000 บาทต่อเดือน
- 15,001-20,000 บาทต่อเดือน
- 20,001-25,000 บาทต่อเดือน
- มากกว่า 25,001 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 การวัดค่าของตัวแปรการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานครของกลุ่มตัวอย่าง

1. ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในทั้งสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจ เกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร

สื่อบุคคล

- หัวหน้างาน
- เพื่อนร่วมงาน
- พนักงาน / เจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัว

สื่อเฉพาะกิจ

- โปสเตอร์
- แผ่นพับ
- ป้ายผ้า
- วารสารภายใน
- บอร์ดประชาสัมพันธ์
- จดหมายเวียน

- คู่มือ
- การอบรม
- อินเทอร์เน็ต

โดยแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้

- บ่อยที่สุด 7 วัน/สัปดาห์	=	5	คะแนน
- บ่อย 5-6 วัน/สัปดาห์	=	4	คะแนน
- พอสมควร 3-4 วัน/สัปดาห์	=	3	คะแนน
- บางครั้ง 1-2 วัน/สัปดาห์	=	2	คะแนน
- ไม่เคย 0 วัน/สัปดาห์	=	1	คะแนน

ค่าเฉลี่ยของมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้ค่าทางสถิติคะแนนเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) กำหนดช่วงการวัด คือ

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในทั้งสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจ เกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 คะแนน	=	มีการเปิดรับข่าวสารในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 คะแนน	=	มีการเปิดรับข่าวสารในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 คะแนน	=	มีการเปิดรับข่าวสารในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 คะแนน	=	มีการเปิดรับข่าวสารในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 คะแนน	=	มีการเปิดรับข่าวสารในระดับน้อยมาก

2. ระยะเวลาในการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ภายในต่าง ๆ ในแต่ละครั้ง โดยแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- มากกว่า 1 ชั่วโมงขึ้นไป/ครั้ง	=	5	คะแนน
- 46-60 นาที/ครั้ง	=	4	คะแนน
- 31-45 นาที/ครั้ง	=	3	คะแนน
- 15-30 นาที/ครั้ง	=	2	คะแนน
- น้อยกว่า 15 นาที/ครั้ง	=	1	คะแนน

ระยะเวลาในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในทั้งสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจ เกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 คะแนน	= ระยะเวลาในการเปิดรับในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 คะแนน	= ระยะเวลาในการเปิดรับในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 คะแนน	= ระยะเวลาในการเปิดรับในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 คะแนน	= ระยะเวลาในการเปิดรับในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 คะแนน	= ระยะเวลาในการเปิดรับในระดับน้อยมาก

ส่วนที่ 3 การวัดค่าตัวแปรการรับรู้ข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานครของกลุ่มตัวอย่าง

1. ระดับการรับรู้ข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในทั้งสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร

สื่อบุคคล

- หัวหน้างาน
- เพื่อนร่วมงาน
- พนักงาน / เจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัว

สื่อเฉพาะกิจ

- โปสเตอร์
- แผ่นพับ
- ป้ายผ้า
- วารสารภายใน
- บอร์ดประชาสัมพันธ์
- จดหมายเวียน
- คู่มือ
- การอบรม
- อินเทอร์เน็ต

โดยแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้

- มากที่สุด	=	5	คะแนน
- มาก	=	4	คะแนน
- ปานกลาง	=	3	คะแนน
- น้อย	=	2	คะแนน
- น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

ค่าเฉลี่ยของมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้ค่าทางสถิติคะแนนเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) กำหนดช่วงการวัด คือ

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ระดับการรับรู้ข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในทั้งสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 คะแนน	=	มีการรับรู้ข่าวสารในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 คะแนน	=	มีการเปิดรับข่าวสารในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 คะแนน	=	มีการเปิดรับข่าวสารในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 คะแนน	=	มีการเปิดรับข่าวสารในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 คะแนน	=	มีการเปิดรับข่าวสารในระดับน้อยมาก

2. ระดับความสนใจประเภทข่าวสารต่าง ๆ จากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร

- วัตถุประสงค์ของศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร
- ภารกิจหลักของศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร
- ความหมายของการออมและการลงทุน
- วัตถุประสงค์ของการออม
- ประโยชน์ของการออม
- ข้อมูลของแหล่งเงินออม
- ข้อมูลของธนาคารออมสิน
- ข้อมูลของสมาคมบริษัทจัดการลงทุน
- ข้อมูลของสมาคมประกันชีวิตไทย

- ข้อมูลของศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร
- ข้อมูลแบบทดสอบ “สุขภาพทางการเงิน”
- ข้อมูลแบบทดสอบ “ความรู้ด้านการลงทุน”
- ข้อมูลแบบทดสอบ “การยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุน”
- ข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

โดยแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้

- มากที่สุด	=	5	คะแนน
- มาก	=	4	คะแนน
- ปานกลาง	=	3	คะแนน
- น้อย	=	2	คะแนน
- น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

ระดับความสนใจประเภทข่าวสารต่าง ๆ จากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในทั้งสี่บุคคล และสื่อเฉพาะกิจเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 คะแนน	=	มีสนใจข่าวสารในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 คะแนน	=	มีสนใจข่าวสารในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 คะแนน	=	มีสนใจข่าวสารในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 คะแนน	=	มีสนใจข่าวสารในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 คะแนน	=	มีสนใจข่าวสารในระดับน้อยมาก

3. ความเข้าใจในเนื้อหาประเภทข่าวสารต่าง ๆ จากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร

ในการศึกษาความเข้าใจในเนื้อหาประเภทข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานครของกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ใช้การวัดค่าตัวแปร โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูก	=	1 คะแนน
ตอบผิด	=	0 คะแนน

โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนนสูงสุดได้ 15 คะแนน และกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนนต่ำสุดได้ 0 คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้มากำหนดช่วงการวัดของระดับความเข้าใจในเนื้อหาประเภทข่าวสารต่าง ๆ จากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร ดังนี้

ค่าเฉลี่ยของมาตราส่วนประมาณค่าคะแนน โดยใช้ค่าทางสถิติคะแนนเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) กำหนดช่วงการวัด คือ

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{15 - 0}{3} = 5$$

ระดับความเข้าใจในเนื้อหาประเภทข่าวสารต่าง ๆ จากสื่อประชาสัมพันธ์ภายใน เกี่ยวกับการโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 0-5 คะแนน = มีความเข้าใจข่าวสารในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 6-10 คะแนน = มีความเข้าใจข่าวสารในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 11-15 คะแนน = มีความเข้าใจข่าวสารในระดับมาก

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย ผู้ศึกษา จึงได้ทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจริงจำนวน 20 ชุด เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษาให้สามารถสื่อความหมายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา หลังจากนั้นได้นำมาแก้ไข โดยปรึกษาผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

2. การทดสอบความน่าเชื่อถือ หรือความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 20 ชุด ไปทดสอบก่อนนำไปใช้จริง (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีสูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum Si^2}{St^2} \right]$$

- เมื่อ Si^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 St^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ
 n = จำนวนข้อในแบบสอบถาม

ซึ่งผลจากการคำนวณได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ 0.92 ซึ่งหมายความว่าโดยภาพรวมแล้วแบบสอบถามนี้มีความน่าเชื่อถืออยู่ในเกณฑ์ใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection) เป็นขั้นตอนที่นำเครื่องมือการศึกษาที่ได้ตรวจสอบแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการแจกแบบสอบถาม และให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self-Administered Questionnaire) จากนั้นนำไปประมวลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดแล้ว จากนั้นจึงนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลและดำเนินการกับข้อมูล ดังนี้

1. ลงรหัส (Coding) ในแบบสอบถาม
2. คัดลอกรหัสที่ลงเรียบร้อยแล้วลงในแบบฟอร์มการลงรหัส เพื่อนำไปบันทึกข้อมูลลงแผ่นบันทึกข้อมูล
3. นำข้อมูลที่ได้ไปประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยเลือกสถิติที่เหมาะสมในการคำนวณตามลักษณะของสเกลในการวัด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการบรรยายข้อมูล โดยวิธีการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายถึง
 - ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง
 - การเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินครอบครัวกรุงเทพมหานครของกลุ่มตัวอย่าง

- การรับรู้ข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานครของกลุ่มตัวอย่าง

หมายเหตุ ทั้งนี้จะนำเสนอข้อมูลในรูปตารางแจกแจงความถี่และตารางค่าเฉลี่ยประกอบคำอธิบาย

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ข่าวราชการกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ใช้สถิติ T-test สำหรับทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม และใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance: Anova) สำหรับทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม รวมทั้งทำการทดสอบการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) ด้วยวิธี LSD

สมมติฐานที่ 2 การเปิดรับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์ภายในเกี่ยวกับโครงการศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัวกรุงเทพมหานคร ใช้สถิติการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรตามสมมติฐานที่ตั้งไว้